

1. Anvendelse. Disse allmenne vilkårene gjelder når Ramudden leier ut f.eks. veisperinger, sikkerhetsbarrierer, skilting, trafikksignaler, fartshindre eller andre leieobjekter til kunden. Disse allmenne vilkårene er en del av Avtalen, og avvik fra disse allmenne vilkårene må avtales skriftlig for å bli gjeldende.

2. Definisjoner. I disse allmenne vilkårene har følgende begreper betydningen som oppgis nedenfor:

"Avtalen" er avtalen mellom Ramudden og Kunden om utleie av ett eller flere leieobjekter (uansett om avtalen er i skriftlig, muntlig eller annen form).

"Leieobjektet" er det objektet (veisperringer, sikkerhetsbarrierer, skilting, trafikksignaler, fartshindre eller annen løs eiendom) som Ramudden i henhold til avtalen skal leie ut til kunden.

"Kunden" er parten som Ramudden har inngått avtalen med.

"Ramudden" er Ramudden AB, org. nr 556674-6730, eller annet selskap i Ramudden-konsernet som er oppgitt som part i avtalen.

3. Tolkning. Henvisninger til "avtalen" omfatter også disse allmenne vilkårene. Dersom avtalen omfatter utleie av flere leieobjekter, gjelder henvisninger til "leieobjektet" hvert leieobjekt for seg der ikke annet er oppgitt.

4. Bruksrett. Kunden får under avtalen en begrenset rett til å benytte leieobjektet i leieperioden og i samsvar med vilkårene i avtalen. Leieobjektet er og forblir Ramuddens (eller Ramuddens underleverandørs) eiendom i leieperioden. Ingenting i avtalen innebærer eller skal tolkes som at kunden får eiendomsrett til leieobjektet.

5. Begrensninger. Kunden kan ikke benytte leieobjektet i strid med avtalen, gjeldende lovgivning, myndighetsbeslutninger eller på en måte som kan påvirke Ramuddens eiendomsrett. Kunden kan heller ikke (a) merke om eller på annen måte endre identifikasjonen for leieobjektet, skriftlige instruksjoner eller lignende, (b) innføre eller sammenføre leieobjektet i fast eller løs eiendom som tilhører andre enn Ramudden, eller (c) pantsette, overlate, leie ut eller på annen måte overføre retten til leieobjektet til tredjeparter.

6. Avhenting. Kunden skal hente leieobjektet ved avtalt lager. Dersom partene har avtalt at Ramudden skal besørge transport, skal leieobjektet i stedet leveres på avtalt sted. Ramudden plikter ikke å innhente kvittering på leveransen eller kontrollere eventuell mottakers godkjenning. Kunden er alltid ansvarlig for lasting og lossing av leieobjektet.

7. Leieperiode. Leieperioden begynner den dagen da Ramudden gjør leieobjektet tilgjengelig for avhenting fra Ramuddens lager. Hvis Ramudden i stedet besørger transport av leieobjektet, begynner leieperioden den dagen Ramudden avleverer leieobjektet på avtalt sted.

Leieperioden løper i det tidsrommet som er oppgitt i avtalen. Dersom kunden ikke tilbakelever leieobjektet til Ramudden ved utgangen av avtalt leieperiode, skal kunden alltid betale leie for leieobjektet frem til leieobjektet er levert til Ramudden i samsvar med punkt 19.

Dersom det i avtalen ikke fremgår noen bestemt leieperiode, gjelder i stedet følgende:

- (a) Hvis kunden er ansvarlig for transport, løper leieperioden frem til kunden tilbakelever leieobjektet i henhold til punkt 19.
- (b) Hvis Ramudden er ansvarlig for transport, løper leieperioden frem til og med den dagen kunden varsler Ramudden om at leieobjektet er klart for henting på avtalt sted.

8. Forsinkelse. Dersom det er avtalt en bestemt leveringstid for leieobjektet og Ramudden ikke avleverer leieobjektet innen den tiden, har kunden rett på forsinkelsesgebyr på 25 prosent av gjeldende dagleie for leieobjektet for hver dag forsinkelsen pågår. Samlet forsinkelsesgebyr skal imidlertid ikke overstige 10 000 NOK for samtlige leieobjekter som inngår i samme leveranse. Ramudden er ikke ansvarlig for forsinkelser utover det som fremgår av dette punktet.

9. Mottakskontroll. Kunden skal snarest etter mottak av leieobjektet, og alltid før leieobjektet tas i bruk, utføre en obligatorisk kontroll og undersøke leieobjektet nøye.

10. Reklamasjon av feil. Kunden skal reklamere feil på leieobjektet eller tilhørende bruksanvisning til Ramudden snarest etter mottak og senest fem dager etter at leieobjektet er blitt gjort tilgjengelig for kunden. Dersom kunden ikke reklamerer i samsvar med det foregående, skal leieobjektet anses som mottatt i fullgod stand.

11. Bruksanvisninger.

- (a) Kunden skal i forbindelse med avhenting og overlevering av leieobjektet påse at denne har fått tilstrekkelige instruksjoner for håndtering og vedlikehold av leieobjektet. Dersom leieobjektet omfattes av særlige forskrifter for håndtering, skal kunden påse at bare godkjent og kvalifisert personale bruker leieobjektet.
- (b) Kunden skal bruke leieobjektet i samsvar med tilhørende instruksjoner og bare til arbeidsoppgaver og under arbeidsforhold som det normalt er ment for.
- (c) Kunden skal oppbevare leieobjektet på en slik måte at det ikke utsettes for skader, ulovlig bruk eller tyveri. Dersom leieobjektet oppbevares på oppstillingsplass, på lager eller annet atskilt område, skal kunden sikre at oppbevaringsplassen som et minimum oppfyller Sikkerhetsklasse 1 i SSF 200 Inbrottskydd – byggnader og lokaler (Innbruddssikring – bygninger og lokaler).
- (d) På anmodning fra Ramudden skal kunden underrette Ramudden om hvor leieobjektet oppbevares og brukes og påse at Ramudden uhindret kan ta seg inn på stedet.
- (e) Kunden skal gjøre passende tiltak med hensyn til tilsyn og håndtering av leieobjektet. Foruten å bekoste drivstoff og smøremiddel skal kunden bekoste og besørge utskiftning av forbruksmateriell og slitedeler.
- (f) Kunden kan ikke uten spesiell tillatelse fra Ramudden: (i) oppgradere, reparere (annet enn vedlikehold og skjøtsel i henhold til (e)) eller på annen måte gjøre inngrep i leieobjektet eller i programvare som inngår i leieobjektet, eller (ii) flytte leieobjektet til et annet sted enn avtalt eller la andre enn kunden bruke leieobjektet.

12. Besiktigelse. Ramudden er ansvarlig for obligatoriske besiktigelse av leieobjektet, der kunden skal medvirke i den grad det er nødvendig. Ramudden kan etter varsel gjennomføre obligatorisk besiktigelse av leieobjektet på arbeidsplassen og innenfor normal arbeidstid.

13. Tiltak ved tyveri. Dersom leieobjektet blir stjålet i leieperioden, skal kunden umiddelbart politianmelde hendelsen og informere Ramudden. Frem til politianmeldelsen er kommet Ramudden i hende, debiteres avtalt leie for leieobjektet.

14. Rettslige skritt. Dersom det vedtas rettslige skritt som angår leieobjektet (så som utleggsforretning eller beslagleggelse) eller dersom kunden blir erklært konkurs eller blir gjenstand for annen tvangsforretning, skal kunden: (a) fremvise sitt eksemplar av avtalen for Namsfogden eller konkursforvalteren samt opplyse Namsfogden eller konkursforvalteren om Ramuddens (eller dennes underleverandørs) eiendomsrett til leieobjektet, og (b) umiddelbart underrette Ramudden om de rettslige skritt eller den konkursbeslutning som Namsfogden har vedtatt.

15. Feil på leieobjektet. Leieobjektet skal ha de egenskaper som fremgår av avtalen. Dersom leieobjektet ikke fungerer i henhold til avtalen og feilen ikke skyldes en skade som kunden er ansvarlig for, skal Ramudden innen rimelig tid etter kundens reklamasjon rette feilen. Kunden trenger ikke å betale leie i feilretteperioden. Ramudden er ikke ansvarlig for feil på leieobjektet utover det som fremgår av dette punktet.

16. Skade på leieobjektet. Uansett skadevolder er kunden i leieperioden ansvarlig for tap av leieobjektet og for alle skader som ikke regnes som normal slitasje. Kunden skal melde inn skader til Ramudden, hvorpå Ramudden beslutter hvordan leieobjektet skal repareres. Dersom leieobjektet går tapt eller skades slik at det ikke kan repareres, skal kunden refundere Ramuddens gjenanskaffelseskostnader og eventuelle andre kostnader (for eksempel utgifter til transport og destruksjon av leieobjektet).

17. Skade på annen eiendom. Kunden er i leieperioden ansvarlig for skader som leieobjektet forårsaker på kundens eller tredjeparts eiendom. Kunden skal holde Ramudden skadesløs mot alle eventuelle krav fra tredjeparter som gjelder skader på person eller eiendom som er forårsaket av leieobjektet i leieperioden.

18. Informasjon om potensiell skade. Kunden skal informere Ramudden om alle inntreffe ulykker, hendelser og annet som kan påvirke leieobjektets kvalitet eller funksjon, uansett om kunden selv vurderer at leieobjektet har tatt skade av hendelsen eller ikke.

19. Tilbakelevering. Kunden skal tilbakelevere leieobjektet ved avtalt lager. Dersom partene har avtalt at Ramudden skal besørge transport, skal leieobjektet i stedet tilbakeleveres på avtalt sted. Kunden er alltid ansvarlig for lasting og lossing av leieobjektet. Leieobjektet skal regnes som tilbakelevert når Ramudden har utstedt en returseddel. Ved tilbakeleveringen skal leieobjektet være godt rengjort og i god stand når normal slitasje er hensyntatt. I motsatt fall har Ramudden rett til å få gjennomført nødvendig rengjøring og reparasjon på kundens regning. Dersom leieobjektet er spesialtilpasset

etter kundens krav, kan Ramudden tilbake stille leieobjektet til standardutførelse på kundens regning.

20. Forsikringer.

- (a) Kunden skal for egen regning forsikre leieobjektet i hele leieperioden med en uhellsforsikring pålydende et forsikringsbeløp som minst tilsvarer Ramuddens gjenanskaffelseskostnad for leieobjektet.
- (b) Ramudden skal for egen regning tegne trafikksikring dersom slik forsikring er et lovfestet krav for at kunden skal få benytte leieobjektet i leieperioden.
- (c) Dersom ikke annet fremgår direkte ut fra avtalen, vil Ramudden gjennom gjeldende forsikringsordning, automatisk beregne dette for all utleie. Denne tilkommer på faktura med 6 % av netto leiesum. Egenandel for kunden er da begrenset til NOK 4000 pr skadete objekt.

21. Leie. Leieprisen for respektive leieobjekter fremgår av Ramuddens til enhver tid gjeldende prislister. Tilbehør til leieobjektet debiteres separat. Sanering, rengjøring, drivstofforsyning til og transport av leieobjektet skjer mot særlig kompensasjon.

22. Beregning av leie.

- (a) Ved avtale om dagleie er leiebeløpet den kompensasjon kunden skal betale til Ramudden per kalenderdag. Leien debiteres for hele dager.
- (b) Ved avtale om månedsleie er leiebeløpet den kompensasjon kunden skal betale til Ramudden per kalendermåned.
- (c) For samtlige leieformer debiteres leie også i ferier og på andre fridager.

23. Fakturering og betaling. Ramudden kan fakturere kunden etterskuddsvis annen hver uke. Kunden skal betale Ramuddens fakturaer senest 30 dager fra fakturadato. Ved forsinket betaling har Ramudden rett på forsinkelsesrente på 10 prosent per år, kompensasjon for utstedt betalingspåminnelse samt forsinkelsesavgifter pålydende lovfestet beløp (60 NOK per dags dato). Ramudden kan utover dette stanse utførelsen av forpliktelsene sine under avtalen frem til full betaling mottas.

24. Merverdiavgift. Samtlige leiebeløp, priser, avgifter og annen kompensasjon er eksklusive merverdiavgift.

25. Sikkerhet. På anmodning fra Ramudden skal kunden stille sikkerhet for leieobjektet pålydende et beløp tilsvarende gjenanskaffelseskostnaden.

26. Force Majeure. Partene fritas for sanksjoner for misligholdte forpliktelser under avtalen dersom misligholdet er forårsaket av omstendigheter som ligger utenfor partenes kontroll og som hindrer overholdelse av de avtalefestede forpliktelsene (Force Majeure), som ekstreme værforhold (f.eks. brann, tørke, oversvømmelse, ekstrem kulde og ras), krig, beslagleggelse, valutarestriksjoner, oppløp, mangel på råvarer og ressurser, allmenn knapphet samt innskrenkninger i drivstofforsyning, arbeidskonflikt eller langvarige brudd på transport, data- eller telekommunikasjon eller strømforsyning.

Dersom en part vil påberope seg Force Majeure, skal parten umiddelbart underrette den andre parten om når situasjonen begynte og når den antas å opphøre. Dersom parten unnlater å underrette den andre parten, har parten ikke rett til å påberope seg Force Majeure.

Tiden for fullføring av gjeldende forpliktelse skal forlenges med like lang tid som Force Majeure-situasjonen pågikk. Uansett hva som for øvrig gjelder i avtalen, kan hver av partene si opp avtalen med umiddelbar virkning gjennom et skriftlig varsel til den andre parten dersom fullførelsen av avtalen forskyves med mer enn seks måneder på grunn av Force Majeure.

27. Ansvarsbegrensninger. (a) Ramudden er bare ansvarlig for direkte skade som oppstår som følge av Ramuddens uaktsomhet. Ramudden er dermed ikke ansvarlig for indirekte skade, som forsinkede leveranser, stillstand, driftsavbrudd, produksjonsbortfall, brukstap, tap av opplysninger, tap av avtaler, uteblitt gevinst eller annet økonomisk følgetap. (b) Ramuddens samlede ansvar under avtalen skal ikke overstige det laveste av (i) det samlede beløpet som kunden har betalt Ramudden under avtalen ved tidspunktet da skaden oppsto, og (ii) 2 000 000 NOK. (c) Kunden har ikke rett til å gjøre gjeldende andre sanksjoner ved Ramuddens avtalebrudd enn de som uttrykkelig fremgår av avtalen.

28. Tidlig oppsigelse. Ramudden kan si opp avtalen med umiddelbar virkning dersom kunden: (a) bryter mot avtalen eller gjeldende lovgivning og ikke retter feil (hvis dette er mulig) innen 10 dager fra Ramuddens skriftlige anmodning om retting, eller (b) ikke betaler innen avtalt tid, innstiller betalingene sine, innleder forhandlinger om oppgjør med kreditorer, blir gjenstand for søknad om konkurs, søker om bedriftsgjenoppretting, økonomisk oppgjør eller tilsvarende, legger ned eller likviderer bedriften, eller dersom det etter Ramuddens vurdering av andre grunner foreligger risiko for at kunden ikke vil oppfylle forpliktelsene sine under denne avtalen.

29. Tilbakehenting. Dersom Ramudden sier opp avtalen med støtte i punkt 28 eller annen bestemmelse i avtalen, kan Ramudden umiddelbart hente tilbake leieobjektet for kundens regning.

30. Øvrige bestemmelser. Bestemmelser i avtalen som det er naturlig å fortsette å gjelde, eller som det er spesifikt angitt at skal fortsette å gjelde etter avtalens opphør, skal gjøre det, inkludert (men ikke begrenset til) punkt 17, 29 og 31 i disse allmenne vilkårene.

31. Gjeldende lovgivning og tvisteløsning. Avtalen reguleres av svensk lov. Tvister som oppstår i forbindelse med denne avtalen skal avgjøres ved voldgiftsbehandling administrert av Stockholms Handelskammars Skiljedomsinstitut ("SCC"). Tvisten skal løses med forenklet voldgift, med mindre SCC med hensyn til tvistens kompleksitet, tvistemålets verdi og øvrige omstendigheter beslutter at den skal løses med voldgift. I sistnevnte tilfelle skal SCC også bestemme om voldgiftsretten skal bestå av en eller flere voldgiftsdommere. Voldgiftsretten skal settes i Stockholm. Prosessspråket skal være svensk.

Voldgiftssaker som kreves behandlet med henvisning til denne klausulen om voldgift skal være taushetsbelagte. Taushetsplikten omfatter all informasjon som kommer frem under behandlingen samt beslutningen eller dommen som forkynnes i forbindelse med denne. Taushetsbelagt informasjon skal ikke uten den andre partens forutgående skriftlige samtykke viderefremmes til tredjeparter. Partene skal imidlertid ikke være forhindret fra å viderefremme slik informasjon for på best mulig måte å ivareta egne rettigheter mot den andre parten i forbindelse med tvisten eller dersom en part i henhold til lov, forskrift, myndighetsbeslutning, børskontrakt eller tilsvarende plikter å oppgi slik informasjon. Uavhengig av hva som fremgår av dette punktet har Ramudden rett til når som helst å innlede en prosess i en valgfri rettskrets for tilbakehenting av leieobjektet.